

У Європу українці їздять здебільшого працювати... У Молетай – також!

Віктор Радчук

У Романові новина про відвідини Литви делегацією Романівської селищної ради досі не стала інформацією, яку варто усвідомити, осмислити і при цьому з'ясувати усі деталі тієї чотириденної поїздки, коли семеро представників Романівської громади із України віддали шану громаді литовського муніципалітету Молетай.

З нагоди їхнього головного муніципального свята, яке ми у себе, в Україні, називаємо простіше – День селища.

Отже, куди ми їздили і що побачили?

Зауважимо і нагадаємо тим, хто, можливо, й забув, що Романів та Молетай вважають одне одного побратимами. Хоча у 2017-му році побратимські стосунки встановлювалися між муніципалітетом Молетай та Романівською районною радою (якої сьогодні вже не існує), проте побратимство на такі, суто бюрократичні, деталі, як правило, не реагує. Звісно ж, сьогодні між Романівською громадою та муніципалітетом Молетай варто все ж таки укласти (згідно зі встановленими міжнародними правилами) меморандум чи відповідну угоду, що й буде зроблено і на що відтепер (після недавньої поїздки) є відповідні конкретні домовленості.

Загалом делегацію від Романівської селищної ради, яка подолала по дорозі до Литви аж 1100 кілометрів, зустрічали неймовірно тепло і зі щирою гостинністю. Відчувалось, що з-поміж інших дружніх і побратимських делегацій, які прибули до

Молетая із Латвії та Молдови, до романівчан ставлення було особливим. Найперша причина такої солідарності із українцями полягає, згідно з їхніми, литовськими, коментарями у тому, що литовці, як і українці, доклали свого часу неймовірних зусиль, аби побороти залежність і наслідки московської окупації. Сьогодні солідарність із Україною у Литві та литовців лише міцніє. На відміну від багатьох країн та народів, які ремствують і скаржаться на довготривалість війни України із агресивним рашизмом, на певну втому від витрат на допомогу українцям. Мер Молетая Саулюс Яунейка мав декілька розмов із

делегацією із Романова, окремо – із керівником делегації Юрієм Чумаченком, під час яких керівництво муніципального району Молетай уважно вислухало і сформуло перелік певних, найбільш кричущих потреб Романівської громади. Литовці, знаючи географічні та логістичні особливості Романівської селищної ради, були здивовані тим, що громада, мобілізуючи у перші дні та тижні масованого вторгнення рашистів в Україну сім шкільних автобусів для потреб ЗСУ, сьогодні працює без збоїв у сфері підвозу дітей до навчальних закладів. Звісно ж, один-два транспортних засоби (на-

віть «бусики», які вже були в експлуатації) можуть стати суттєвою допомогою для транспортних потреб Романівської селищної ради. Литовці ще раз підтвердили готовність прийняти на десятиденне оздоровлення двадцять дітей із Романівської селищної ради, і початок цього оздоровлення заплановано на третю декаду липня 2025 року. Під час поїздки до муніципалітету Молетай було деталізовано і конкретизовано умови проїзду дітей із Романівської селищної ради аж до Литви. Литовці, до речі, виявили справжній гуманізм і готовність прибути на україно-польський кордон, аби пришвидшити процес і час перетину кордону українськими дітьми.

«ЕтноВир на Виспі» – плід нашого величного минулого і шлях у майбуття

с. 5

Тепер головне у чемпіонаті – гонитва за «VIVADom»

с. 5

Ми тільки стежили за новинами із Авдіївки, а він їх бачив і творив

с. 4

Цікавою сторінкою поїздки делегації від Романівщини на день народження містечка Молетай стало запрошення від депутата литовського Сейму відвідати по дорозі додому одне із засідань Сейму (наш аналог Верховної Ради України). Що й було зроблено. Наша делегація, відвідавши роботу литовського Сейму, ще раз переконалась у рівні та настроях солідарності литовців із боротьбою

українців проти московської орди.

Які ще враження отримали представники Романівської громади під час перебування у місті Молетай? Насамперед нас вразила ввічливість тамтешніх жителів, згуртованість громади у питанні дотримання чистоти, санітарно-побутового порядку якраз у розпал святкових заходів.

Продовження на стор. 2.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

У Європу українці їздять здебільшого працювати... У Молетай – також!

Початок на стор. 1.

Звісно ж, стан доріг, тротуарів, пішохідних доріжок у місті Молетай – це типово європейські умови та параметри. Звісно ж, величина річного бюджету муніципального району Молетай обсягом у 32 мільйони євро – це дещо інші ресурси та можливості, ніж ті 2 мільйони євро, на які щороку розраховує громада Романівської селищної ради. Ось лише питання у тому, завдяки чому Молетай має такий потужний бюджет, адже певних надпотужних підприємств у місті немає, а ось податкова база дозволяє отримувати до міської казни достатньо великі кошти. Звісно ж, Молетай вигідно відрізняється від Романова тим, що має потужну туристичну структуру, яка працює за стабільними правилами. Туризм – одне із найбільших джерел надходження податків до муніципального бюджету Молетая. Звісно ж, дисципліна сплати податків і тотальність такої сплати неабияк впливає на наповнення бюджету міста. Звісно ж, і там, у Литві, проблем дуже багато. Наприклад, проблема із нестачею професійно досконалих кадрів, яку ми також відчуваємо, Литві вже не перший рік дошкуляє і стоїть на заваді розвитку бізнесу. Не все просто у наших литовських друзів із земельними ресурсами, яких, по суті, у вільному залишку чи для потреб нових інвесторів навколо Молетая вже просто не залишилося. Однак місто розвивається, стає красивішим, багатшим і сміливо дивиться вперед. Ще одна деталь литовського життя – щира участь і співучасть громадян у тому, як розвивається та чи інша галузь комунального господарства, яка впливає на самопочуття співгромадян. Жителі знають про проблеми чи негаразди, які ніким не замовчуються, а, імовірно, навпаки – серйозно обговорюються.

А нагадати варто: якщо не знаєш, то запитай, але не бреши

А тепер про те, як і яким чином ставляться до інформації про поїздки до Литви делегації Романівської селищної ради самі романівчани. Звісно ж, ні захоплення, ні задоволення від підсумків поїздки до Литви у Романові ніхто не висловлює. Однак сьогодні у Романові (як і в цілому у світі) працюють і доступні для

спілкування між людьми всілякі соціальні мережі, де кожен бажаний чи небажаний до ситуації в громаді може висловити свою думку. Так-от, у фейсбуці після повернення делегації романівчан із Литви не бракувало й досі не бракує слів, зауважень чи навіть

і обурень з приводу самого факту поїздки семи романівчан до Молетая. Мовляв, гроші немає куди дівати, то вони й їздять відпочивати. Краще б на дрони для військових, краще поспілкувались із друзями та партнерами у режимі онлайн за допомогою

інтернету та й годі. А так поїхали, аби похизуватися своїми обличчями чи й просто відволіктися від проблем воєнного часу. І далі все у такому ж дусі.

Але ж насправді все має аж зовсім не такий вигляд. Звісно ж, привітати дружнє місто у

Литві можна й по телефону, по скайпу чи ще яким небуть онлайн-способом. Але ж делегація їхала на свято у Молетай із іншими намірами, іншою метою і, даруйте, із іншими розрахунками. Нам треба допомога, ми потребуємо співучасті у спротиві проти агресії. Вже не лише як Романівська селищна рада, а як частина великої України. І такі контакти встановлюються не формально, а тим паче – не по телефону. І чотириденну поїздку у Молетай вважати відпочинком можна дуже умовно, бо той, хто знає, що таке тисяча з гаком кілометрів автомагістралями, із перетинами двох кордонів, той про відпочинок не посміє сказати, бо така далека відстань більше втомлює, аніж приносить втіху чи насолоду. Для тих, хто не знає, але стверджує, що поїздка здійснювалась за кошти бюджету Романівської громади, треба зазначити, що усі семеро членів делегації від Романова подорожували до Молетая за власний кошт, і жодної гривні на поїздки з бюджету громади ніхто не брав. У цьому, до речі, неважко переконатися, звернувшись до селищної ради із відповідним запитом або ж доручивши зробити такий запит комусь із депутатів селищної ради. Але ж це треба хоча б ЩОСЬ зробити, подумати, як правильно написати кілька речень у зверненні, а потім ще й почекаати на відповідь упродовж п'яти днів. А так, на клавішах біля комп'ютера, у мережі «Фейсбук» сиди й пиши, що хочеш, про що здогадаєшся чи до чого доходить фантазія чи уява. Це, звісно ж, несерйозно, безвідповідально і точно – не людськи. Бо неправда насправді дуже близька до брехні, а вона, як відомо, позитиву у стосунки між людьми не додає. Ось наче так.

Відпочинок під час війни: куди їдуть українці

Українці дедалі активніше планують літній відпочинок і звертаються до туроператорів.

Про це свідчать дані Державного агентства розвитку туризму. Які напрямки українці найчастіше обирають для своїх відпусток і чи сприятиме погода літньому відпочинку – з'ясував Центр громадського моніторингу та контролю.

ТУРИЗМ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Попри повномасштабне вторгнення українці не відмовляються від подорожей. І хоч кількість мандрівників зменшилася через безпекові ризики, у Державному агентстві розвитку туризму бачать й позитивні тенденції. «В Україні є також поживлення на послуги туристичних операторів, на туристичні продукти. Можемо говорити про позитивну динаміку, але, звісно, що це ще далеко до бажаного», – розповіла голова

відомства Наталя Табака під час брифінгу в Медіацентрі України. За її словами, настрої мандрівників відстежують за допомогою сплаченого туристичного збору.

Не хтувати відпусткою на четвертому році повномасштабного вторгнення закликають і психологи. Вони нагадують, що відпочинок допомагає відновлювати

сили та знижувати рівень стресу. А також покращує концентрацію уваги та здатність ухвалювати рішення.

НАЙПОПУЛЯРНІШІ НАПРЯМКИ

Серед напрямків для відпочинку, яким надають перевагу українці, найпопулярнішими залишаються захід України та

морське узбережжя. «За перший квартал 2025 року серед лідерів залишаються західні території України. Це, зокрема, Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська області, Хмельницька, також Тернопільська область. Довкола Києва подорожують. І, звісно, в літній сезон навіть попри такі тривожні ночі та небезпеки обирають відпочинок на морі», – зазначають у Державному агентстві розвитку туризму.

Улюбленим місцем для морського відпочинку залишається Одеса. Лише за минулий рік її пляжі відвідали близько 4 мільйонів відпочивальників. Хоча, за даними міської влади, кількість туристів через повномасштабне вторгнення впала вдвічі.

Вийджають наші співгромадяни і за кордон. Часто українці обирають трансфери до найближчих аеропортів, а вже звідти – дістаються інших міст. Планування таких подорожей вимагає чимало зусиль та бронювання заздалегідь. «Що стосується виїзду за кордон, то під час останньої зустрічі з ту-

роператорами зауважили, що побиляшали ранні бронювання туристів. Відповідно це більш планова та організована робота», – зазначила Наталя Табака.

ПРОГНОЗ НА ЛИПЕНЬ

Зіпсувати навіть найкращий відпочинок може негода. Червень в Україні видався доволі прохолодним і дощовим. Втім, синоптики мають для українців гарні новини: початок липня вже буде теплим. За словами речниці Українського гідрометеорологічного центру Наталі Птухи, українці, які обирають для відпустки Одещину, Закарпаття чи Прикарпаття, можуть розраховувати на справжню літню погоду з мінімумом опадів і високими температурами. «В перші дні липня у нас будуть спостерігатися в цих регіонах (південні регіони, Закарпаття та Прикарпаття – ред.) саме температурні показники +30 і вище градусів. Подекуди локально можуть до +34 градусів. Якщо будуть вищі показники, сильна спека, тоді вже будемо попереджати», – наголосила вона.

Національний спротив: створене – вдосконалюємо і діємо!

Віктор Радчук

У четвер, 10 липня 2025 року (якраз у день виходу нашої газети), відбулася сесія Житомирської обласної ради, яка ухвалила декілька важливих рішень.

Сесія була позачерговою, а це означає, що прийняття певних її рішень зумовлене негачиними чи навіть надзвичайними обставинами. Одне із рішень сесії обласної ради стосувалося утворення Житомирського обласного центру підготовки громадськості області до національного спротиву. Загалом концепція (і водночас ідея) національного спротиву передбачає створення системи, що об'єднує зусилля військових та цивільних громадян у боротьбі за незалежність України.

На початку наших роздумів навколо питання про створення обласного Центру національного спротиву, маємо поставити і спробувати відповісти максимально чітко і просто, а що ж таке національний спротив.

Насамперед, виходячи навіть із правил та принципів формальної логіки, національний спротив має сприйматися як комплекс заходів, спрямований на захист України через МАКСИМАЛЬНЕ ЗАЛУЧЕННЯ ЇЇ ГРОМАДЯН. Звідси народжується ще одна теза про те, що національний спротив дає можливість кожному українцю зробити свій посильний внесок в оборону держави.

Ще одне завдання створення системи національного спротиву є підвищення обороноздатності держави, надання обороні України всеохоплюючого характеру, сприяння забезпеченню готовності громадян України до всеосяжного і тотально організованого спротиву.

Сьогодні, коли календар перетнув рубіж четвертого року боротьби і звичайного стримування ворожої армії рашистського агресора, яка здійснила повномасштабне вторгнення в Україну, допомагати Силам

оборони мають всі громадяни України, все суспільство і вся нація. Це і підтримка правопорядку та протидія диверсантам на контрольованій урядом території, це і допомога Силам спецоперацій на тимчасово окупованих українських землях. Для наближення перемоги кожен українець має усвідомити свою роль у захисті держави під час бойових дій та в умовах надзвичайних ситуацій. Маємо суттєво посилювати військово-патріотичне та громадянське виховання у всіх середовищах, у будь-яких районах і регіонах нашої країни, адже лише вихована у дусі патріотизму людина-громадянин має стійку мотивацію до захисту Вітчизни.

Водночас маємо розуміти, що підготовка цивільних громадян до протидії ворогу є невід'ємною складовою обороноздатності

нашої країни та одним із чинників стримування ворога. Це також один із драйверів стійкості та згуртованості суспільства.

Загалом питання про розбудову системи національного спротиву в Україні певним чином запізнюється. У суспільстві, яке вже десять років веде звичайну боротьбу за сам факт свого існування, за свою національну ідентичність та громадянську зрілість, система національного спротиву мала постати і сформуватися вже давно. Вочевидь таке завдання перед нами вирило і нагадувало про себе задовго до факту масованої агресії московсько-кремлівських окупантів-імперіалістів. Навіть закон «Про національний спротив в Україні» було розглянуто і прийнято ще у 2021-му році. Але до реального його втілення у життя справа так і не дійшла. Із початком масованої ворожої вторгнення в Україну навесні 2022 року прояви національного спротиву стали провідником створення такої могутньої, відлагодженої, постійно вдосконалюваної системи. Але до системи і взагалі – до системності у діях з організації спротиву ворогові в Україні справа так і не склалася. Натомість в українському суспільстві зріли думки, які не скрізь і не завжди оприлюднювалися вголос. Навіть найбільш загартовані у боях із ворогом патріоти, навіть ті, хто пройшов війну, хто тримав на руках пораненого

побратима чи витягував з-під завалів дітей, іноді ловить себе на думці, яка має привабливий і навіть логічний вигляд. Думка про те, що нас хтось врятує, що нам хтось обов'язково допоможе здолати ворога-супостата, витає над Україною та українським суспільством, наче промінчик яскравого сонця. Хтось розумніший, хтось могутніший, хтось впливовіший чи хтось сильніший. І обов'язково – хтось зовні, а не хтось зсередини. Хтось прийде або хтось втрутиться, хтось зможе зробити так, аби все скінчилося. Щоб ми змогли нарешті видихнути і зрозуміти, що час ночей із повітряними тривогами і ракетними прильотами завершений і війни в країні більше немає.

Мусимо погодитися і визнати, що такі спокусливі думки мають і здобувають в Україні певну популярність. Ця спокуса солодка, як мед, але у напій ситуації вона отруйна. Бо найбільша облуда, якої ми досі не можемо позбутися, – це віра у те, що наша доля залежить не від нас, а від когось іншого: від Америки, Європи, НАТО чи ще якогось витвору геополітичної цивілізації.

Тому зараз і негайно настає час створювати, час зміцнювати, час посилювати, час бетонувати систему національного спротиву. В Україні, на Житомирщині, у Романові, у кожній оселі та сім'ї. Без огляду на ранги та заслуги, без зволікань чи очікувань, без вказівок чи примусу. НАЦІОНАЛЬНИЙ СПРОТИВ – це єдиний і найнадійніший інструмент нашої життєстійкості, нашого порятунку і нашої перемоги.

В Житомирі нема війни...
Василь Головецький

В Житомирі нема війни:
Гуляє вулиця вечірня,
І розвеселі пацани
Балдіють вголос планомірно!
Вино, і кава, і понти,
Пісні і реготи цюмити...
Яка війна? Які фронти?!
Які поранені і вбиті?!
Гуде тусовка від душі –
І я по цьому балагані
Йду зі стидом, усім чужий,
Бинтуючи душевну рану..

Що буде з «нульовим» розмитненням електрокарів: у Раді зареєстрували два законопроекти

Електромобілі впевнено завойовують український ринок – лише у травні до країни завезли понад шість тисяч таких авто.

Але динаміка може змінитися: чинні пільги на розмитнення «електричок» діють лише до кінця 2025 року. Щоправда, депутати вже думають про продовження «нульових» податків. Центр громадського моніторингу та контролю зібрав інформацію.

ПРОДОВЖУВАТИ, АЛЕ НАСКІЛЬКИ?

У Верховній Раді зареєстрували одразу два законопроекти щодо продовження пільгового режиму ввезення електромобілів. Адже нині всі електроавто, які потрапляють до нашої країни, звільнені від сплати податку на додану вартість, ввізне мито та акциз. Ці пільги діють до кінця 2025 року.

Перший законопроект – №13351 – пропонує продовжити звільнення електромобілів від оподаткування до 1 січня 2027 року. Альтернативний законопроект – №13351-1 – передбачає звільнення від оподаткування на час дії воєнного стану та ще на один рік після його припинення. «Ми маємо забезпечити передбачуваність державної по-

літики. Продовження пільг на період воєнного стану та рік після – це сигнал для ринку, що держава підтримує сталий розвиток і не залишає громадян наодинці з викликами», – сказав ініціатор та один з авторів законопроекту, заступник голови комітету з питань транспорту та інфраструктури Володимир Крейденко.

Народний депутат підкреслив, що ініціатива спрямована на збереження доступності електротранспорту для громадян, підтримку малого бізнесу, розвиток інфраструктури та виконання екологічних зобов'язань України.

МАЙЖЕ 160 ТИСЯЧ ЕЛЕКТРОАВТО

Станом на 30 квітня 2025 року парк електромобілів (BEV) в Україні становив 158,6 тис. одиниць. З них 154,2 тис. – легкові автомобілі. Також зареєстровано 3,4 тис. електровантажів, 6 електробусів та близько 1 тис. одиниць електромототехніки.

Лише у першому кварталі 2025 року в Україну завезли 20 100 легкових електромобілів. З них 4400 – нові, 15 700 – вживані. Загальна митна вартість цих авто – \$355,5 млн. У травні 2025 року до автопарку України додалися ще 6168 електромобілів.

РЕГІОНИ-ЛІДЕРИ

Регіонами-лідерами з реєстрації електроавто у травні цього

року стали Львівська область – 799 авто (91% вживаних), Київ – 779 авто (59% вживаних), Київська область – 556 авто (67% вживаних), Дніпропетровська область – 518 авто (76% вживаних), Одеська область – 345 авто (77% вживаних).

Згідно з даними Укравтопрому, у травні електромобілі становили 22% від усіх вживаних легкових, імпортованих з-за кордону.

ЩО ЧЕКАЄ НА РИНОК ЕЛЕКТРОАВТО В УКРАЇНІ

Згідно з прогнозом Міжнародного енергетичного агентства (IEA), у 2025 році кожен четвертий проданий автомобіль у світі буде електричним. І Україна нині повністю вписується у цей тренд.

Якщо ж Верховна Рада не ухвалить жоден із законопроектів, пільгове розмитнення електромобілів до нашої країни припиниться після 2025 року. На думку експертів, це може дещо сповільнити електровізацію українського ринку, але точно не припинить її.

Ми тільки стежили за новинами із Авдіївки, а він їх бачив і творив

Віктор Першко

Із ветераном російсько-української війни Віктором Матвеевим ми розмовляли про його недавню службу у ЗСУ, про поранення, операції та реабілітаційні курси у різноманітних лікарняних установах.

Сьогодні чоловік, якому за кілька днів виповниться 48 років, змушений думати, як покращити здоров'я, як знайти роботу, аби забезпечити себе та свою родину. Втрачене здоров'я навряд чи компенсує пенсія, яку держава призначила йому як інваліду війни і учаснику бойових дій. Свого часу Віктор здобув солідний виробничий досвід і вважався гарним фахівцем з утеплення будинків та приміщень. Звісно ж, така робота дозволяла мати непогані заробітки, думати про майбутнє, щось планувати.

Але у лютому 2022 року все поміняла війна. Точніше – широкомасштабна агресія російських військ на території України, і десятки, а потім і сотні тисяч військовозобов'язаних чоловіків пішли служити і захищати рідну землю. Віктор Матвеев разом із рідним братом Валерієм також були мобілізовані і невдовзі опинилися у складі артилерійського підрозділу 110-ї бригади ЗСУ. Брати Матвееви разом служили в одному із артилерійських розрахунків і фактично із самого початку бойових дій брали участь у протидії противнику на передньому краї. Втім, за кілька місяців бригада і її артилерійський під-

Валерій і Віктор Матвееви ще разом

Віктор Матвеев – у бій хоч зараз

Валерій Матвеев – погляд із площі у Романові.

розділ зазнали численних втрат, і більшість бійців-артилеристів були переведені у підрозділ піхоти. Віктор Матвеев згадує, що перші безпосередні завдання в «опорниках» вони виконували в районі Опитного, захищали Авдіївку на позиції із назвою «Зеніт». Загалом то були часи моторошного загострення ситуації, коли бійці 110-ї бригади ім. Марка Безручка дивом, але завдяки впертості і дивовижній стійкості упродовж року успішно обороняли Авдіївку. Віктор Володимирович Матвеев розповідає і показує фото, зроблені на позиціях, звідкіля проглядалися залишки Донецького аеропорту. На його пам'яті надовго (якщо не назавжди) закарбувалися наслідки фосфорної атаки, якою росіяни прагнули добити і викурити захисників Авдіївки.

«Тоді, в кінці 2022 та на початку 2023-го, дрони ще не вважалися всюдисущою зброєю, яка упродовж 2024-го року повністю змінила правила та умови

ведення боїв передусім на "передку", – каже Віктор Матвеев. – Тоді найбільшу загрозу несли артилерійські обстріли, прильоти КАБів або ж обстріли із танкових засідок. До речі, танк у моїй уяві і пам'яті так і залишиться найбільш небезпечним противником, бо його постріл має дуже підступні для людей в "опорниках" характеристики. На відміну від гармати чи міномета, танковий постріл не має тих звукових особливостей, які дають змогу хоча б упродовж кількох секунд до прильоту снаряду чи міни скористатися певним укриттям. Один із таких танкових прильотів призвів до мого поранення і важкого травмування ноги».

Це вже було у січні 2024-го, коли Віктор Матвеев з кількома пораненнями та важкою травмою ноги потрапив у госпіталь, де перебував дуже тривалий час. Ну а його брат Валерій, з яким Віктор півтора року відвоював пліч-о-пліч, наприкінці січня 2024-го загинув від влучання на його по-

зиції ворожого гранатомета. Валерій загинув, і його евакуювали вже як загиблого майже через рік. Та зима під Авдіївкою і на Зеніті була дуже тяжкою. Штурми і проникнення російських ДРГ були щоденними, а визначити, що страшніше – штурми чи прильоти (бо про це часто питають), на думку ветерана, неможливо. Все залежало від обстановки того чи іншого дня. У росіян було кілька спроб рішучим наступом просто закопати вже залишки 110-ї бригади у землю. Проте сміливість, а подекуди вміння вчасно оцінити гостроту ситуації давали нашим хлопцям можливість вдало використовувати ті позиції з колишніми капітальними приміщеннями укриттів ППО, та ще й із підземеллями. Віктор розповідає і показує у ресурсі фотогалереї свого гаджета фотографії та відеопізнання з участю деяких хлопців, які потім, вже після поранення Віктора Матвеева, ще місяць тримали позиції в Авдіївці.

«Знаю декого з тих п'яти чи шести бійців, які, будучи пораненими, не могли хоча б якось евакуюватися у безпечне місце. Зрештою, хтось із наших командирів вів перемовини чи досяг домовленостей про те, що наших поранених росіяни візьмуть у полон. Ну а далі вся країна бачила, що з ними сталося: їх одразу ж і розстріляли на місці їхнього укриття», – згадує Віктор. Каже, що Авдіївка і місцевість навколо цього містечка назавжди залишиться у його пам'яті як місце, що оборонялося 110-ю бригадою дуже вперто і довго, а ті прогнози, які лунали звідусіль, що рашисти вже в Авдіївці або ось-ось її візьмуть, довго не справджувалися. Зрештою, Авдіївка назавжди у свідомості Віктора Матвеева буде місцем, де загинув його рідний брат Валерій, з якими Віктор завжди разом і поряд йшов по життю.

«Тепер я один, а Валерій ось споглядає на Романів із портрета на площі», – говорить із ледве прихованим хвилюванням ветеран, якому й досі виважається не лише фронт, а увесь той жах, який доводиться переживати на так званому нульовому рубежі. Віктор показав і фото зі своїми нагородами: медалями та відзнаками міністра оборони України. Їх у нього чимало, і вони завжди будуть нагадувати про те, про що ветеран не завжди і не всім зможе розповісти. Та й будь-яка розповідь за жодних умов не відтворить того, що побачили наші чоловіки-герої у своєму житті. У когось воно виявилось вкрай коротким, у більшості наших ветеранів у спогадах залишаться не лише друзі й побратими, але й одвічне запитання щодо безглуздості війни. На нього, до речі, ще ніхто не дав переконливої відповіді. Найімовірніше – й ніколи не дасть.

Консультації і обговорення фінішують. Далі – час конкретних рішень! (або ще раз про лицейне питання)

Наталія Рисіч

У вівторок, 8 липня 2025 року, у Романові відбулася наче непримітна на фоні новин стратегічного плану, але дуже важлива для громади подія.

У сесійному залі Романівської селищної ради пройшла консультація у форматі круглого столу, яка стосувалася обговорення питання щодо можливості та варіантів створення у Романівській селищній раді профільного академічного ліцею. Для участі у консультаціях до Романова були запрошені фахівці швейцарсько-українського проекту DECIDE, які вже не перший рік займаються вивченням та консультуванням громад України у питанні освітньої реформи. Фахівці із DECIDE звернули увагу на той факт, що у Романові процес створення ліцею академічного профілю ознаменований процедурою судового розгляду і відповідним рішенням Житомирського адміністративного суду. Це – прецедент в масштабах всієї України, і Романів виявився таким собі піонером у питаннях пошуку шляхів вирішення досить важливого для громади питання.

Ми неодноразово писали, розповідали, дискутували стосовно варіантів створення у межах Романівської селищної ради профільного ліцею академічного типу. Здавалося б, все вже сказано, більшість аргументів, показників, розрахунків для широкого загалу у Романові та селах Романівської селищної ради вже відомі, а тому пора ухвалювати певне рішення. Втім, будь-які

дії, направлені на покращення поінформованості громади у ході справді болючого процесу освітніх реформ, зайвими не будуть і бути не можуть. Безумовно, 8 липня 2025 року у Романові відбулася цікава, одночасно змістовна і, безумовно, корисна для громади розмова, про яку ми розповімо окремо і більш детально та розлого.

Однак вже сьогодні варто зауважити, що консультація у форматі круглого столу, яка пройшла у Романові 8 липня, – одна із заключних подій у процесі громадського обговорення питання про створення ліцею академічного профілю у Романівській громаді. Якщо повернутися до рішення Житомирського адміністративного суду, про яке у Романові не втомлюються розповідати як про програш місцевої влади, то варто було б наголосити, що суд жодним чином не заперечив суті рішення сесії Романівської селищної ради, ухваленого ще влітку 2021 року. Лише одна обставина, а саме відсутність процедури громадського обговорення проекту такого рішення напередодні сесії у липні 2021 року, і зумовила певну нелегітимність рішення, яке, до речі, вже виконано у значній своїй частині. Але сьогодні, станом на початок липня 2025 року, процедура громадського обговорення у різних його різновидах та формах у

Романові дотримана. Той, хто хотів, хто прагнув зрозуміти, усвідомити суть і значимість створення у межах Романівської громади ліцею академічного профілю, той мав можливість це зробити.

Ну а відтепер упродовж найближчого місяця – півтора депутатський загал Романівської селищної ради має ухвалити рішення про створення у межах Романівської селищної ради ліцею академічного профілю. Рішення насправді матиме історичне значення, оскільки йдеться про те, чи матиме Романів і Романівська громада загалом один із атрибутів сучасної освітньої системи, яка переживає в Україні етап свого народження. Деякі громади Житомирщини не мають суто об'єктивних передумов для створення профільних ліцеїв академічного типу, і це об'єктивно послаблює потенціал громади у питаннях надання її жителям освітніх послуг академічного рівня. У Романові такі можливості та передумови для створення сучасного профільного ліцею академічного типу є, і ними варто скористатися. Як і наскільки успішно це буде зроблено, покаже вже найближче майбуття. Але зауважимо, що часу для ухвали важливого рішення залишилося дуже небагато. Зрештою – треба визначитися, бо зволікати далі – просто ніколи.

«ЕтноВир на Виспі» – плід нашого величного минулого і шлях у майбуття

Черговий вихід нашої газети співпадає із передднем фестивалю «ЕтноВир на Виспі».

12 липня 2025 року фестиваль у Романові вдруге презентуватиме себе на очах багатотисячної аудиторії. Романівчани у масі своїй і досі сповна не розуміють виняткову значимість фестивалю як події не лише суто культурного життя, але й як одного із новітніх символів Романова, який спроможний неабияк підсилити потенціал громади у дуже складний для неї час. Фестиваль, як символ Романівської громади, побудований на ідеї відродження історичної та етнографічної спадщини нашого краю. Не секрет, про Романів як про селище (свого часу його називали містечком) на Житомирщині ще до недавніх пір було відомо як про край скловарів, оскільки майже все минуле століття тутешній склозавод був основним містоутворюючим підприємством. Ба більше – Романів ще не так давно, якихось півтора десяти років тому, асоціювався як Дзержинськ. І навіть сьогодні, коли заходить мова про події, про життя у Романові, лунає фраза для полегшення його ідентифікації: «це те селище, яке раніше називалося Дзержинськ».

І ось тепер – «ЕтноВир на Виспі». Для романівчан назва острова, який оповитий легендами та переказами, – річ звична, хоча за змістом і по суті – дуже поверхова і належним чином не усвідомлена. Історична спадщина графів Глінських досі сприймається як певний міф, що має право на існування, але не більше. Певним чином таку ситуацію можна пояснити відсутніс-

Джерело фото: Суспільне Житомир

СУСПІЛЬНЕ
ЖИТОМИР

тю суто матеріальної спадщини сімейства Глінських-Стецьких, бо з усіх важливих артефактів епохи, наприклад 18 чи 19 століття, у Романові залишилися декілька топонімів (Кальварії, Виспа), а від залишків колишнього графського господарства – приміщення стайні, яке дивом збереглося і перебуває на території Романівської лікарні. Все інше потребує реконструкції, відтворення чи то навіть і відродження. І йдеться не про суто матеріальні завдання та дії (наприклад проведення археологічних досліджень і встановлення лінії фундаментів колишнього графського маєтку Глінських). Це також дуже важливий, хоча й вартісний для громади крок, але на початку слід зробити і виконати трохи інше завдання. Йдеться про те, аби відродити (все ж таки – відродити)

у Романові пам'ять кількох поколінь, аби спробувати поєднати у пам'яті сучасників напрочуд цікаву і все-таки історично знакову спадщину минулого.

Отож фестиваль «ЕтноВир на Виспі» – це не тільки про веселощі та розваги (хоча як без них обійтися), а якраз про складну, навіть титанічно складну роботу громади над своєю пам'яттю, зі своєю ідентичністю та неповторністю. Фестиваль «ЕтноВир на Виспі» проводиться щоріч вдруге, і теперішнє його гасло «Ми різні – ми рідні» має дуже глибокий світоглядний зміст, який навряд чи сповна і одразу буде усвідомлений багатьма його учасниками. Втім, фестиваль є спробою, потужним інструментом достукатися

до сердець і умів сучасника, аби той знав, розумів та усвідомлював історичне тло, традиції і відгомін минулого у всій його багатоманітності.

Другий рік для будь-якого фестивалю – це дуже юний вік, це лише започаткування певних традицій, звичок та алгоритмів у процесі його підготовки і проведення. Безумовно, у 2024-му році, коли «ЕтноВир на Виспі» робив свої перші кроки, вірилося, що вже наступного року фестивальне дійство буде оповите мирним небом і повітряні тривоги та очікування ракетно-шахедних прильотів влітку 2025-го відійдуть у минуле. Але, як бачимо, цього не сталося, і за багатьма ознаками – до цього ще далеко. Однак війна і агресія не можуть бути причиною для нашої духовної стагнації, до занепаду чи регресу. Ми вдруге проводимо фестиваль «ЕтноВир на Виспі». Ми готуємося приймати гостей, ми прагнемо зрозуміти себе і продемонструвати наші величні прагнення якомога ширшому загалу. Ми маємо бути достойні того величного свята, яким фестиваль «ЕтноВир на Виспі» стає і постає в уяві не лише романівчан, а ще більшою мірою – громади всієї Житомирщини. Нашу історичну спадщину можна вважати і навіть називати міфом, але ж ми маємо одночасно усвідомлювати, що це – плід все ж таки величного минулого. Мусимо, покликані, зобов'язані його пізнавати, розвивати і пропагувати. І це – наша робота. Задля цього ми фестивалимо, запрошуємо гостей і прагнемо бути гостинними. Зрештою, наш фестиваль має стати епізодом нашої історії і дороговказом для нашого майбуття. Тому – пишімося, шануймося, святкуймо і йдемо далі!

Тепер головне у чемпіонаті – гонитва за «VIVADом»

Віктор Єрофєєв

Футбол і чемпіонат Житомирщини, який сьогодні набрав потужної ходи, – ледь не єдина спортивна подія, яка у дні липневої спеки привертає найбільшу увагу любителів спорту.

У Романові особливе місце у переліку спортивних подій займають футбольні матчі, які проходять на стадіоні місцевої Романівської ДЮСШ. У минулу суботу, 5 липня, романівський ФК «VIVAD» приймав футболістів із селища Гладковичі Коростенського району. Якщо трохи конкретніше, Гладковичі розташовані поблизу міста Овруча, і саме це село є переконливим прикладом того, як звичайна сільська команда може прагнути і пробувати себе у чемпіонаті Житомирської області.

У Романові передбачливі футбольні експерти казали, що овручанам із Гладковичів нічого не світить. Бо й справді, минулорічний чемпіон області зараз якраз набирає повноцінну спортивну форму, і здолати романівський «VIVAD» поки що не зміг жоден колектив із учасників цього річного чемпіонату. 5 липня гості тримали свої ворота недоторканими лише 15 хвилин. До того, що, правда, Владислав Мельниченко спробував пробити штрафний у

стилі Мішеля Платіні, і після його удару м'яч потрапив у хрестовину воріт. А ось Ілля Поліщук на 15-й хвилині виявився справжнім голеадором, який розпечатав ворота гостей. Далі питання стосувалося лише того, як швидко романівчани заб'ють другий гол, а потім і третій. Вдруге «VIVAD» забив аж на 31-й хвилині, коли м'ячем

у ворота гостей відзначився Ігор Яцковець. До кінця першого тайму господарі стадіону відзначилися лише тим, що той же Ілля Поліщук втратив вірний шанс забити гостям третій м'яч. Але, як кажуть, не склалося, і перша половина гри завершилася доволі скромно: 2:0 на користь господарів стадіону.

Однак у другому таймі романівчани посилили натиск на команду із Гладковичів, і вже на 54-й хвилині нападник господарів Роман Мазуренко робить рахунок 3:0. Далі настає черга Богдана Мосійчука, який упродовж п'яти хвилин двічі вражає ворота суперника. Причому другий м'яч Богдана, забитий із далекої відстані, міг би запросто претендувати на звання «гол туру». Ну а завершив гру черговим забитим м'ячем все той же Ілля Поліщук. На 90-й хвилині рахунок став 6:0, і передбачення футбольних експертів таки було реалізовано. Отже, «VIVAD» перемагає і зміцнює свої лідерські позиції. Причому на цей раз відбив від свого головного переслідувача романівчани довели аж до шести очок. Бо СК «Коростень/Агро-нива» зазнав у цей день сенсаційної поразки у Бердичеві. Те, що команда ФК «Бердичів» на своєму майданчику може дати бій і полатати зуби будь-якому супернику, ні для кого несподіванкою не було. Але щоб

бердичівляни на диво легко здолали коростенців (3:1) – на таке не сподівався ніхто. Окрім хіба що найпалкіших фанів бердичівської команди. Таким чином, у чемпіонаті Житомирської області очевидним і беззаперечним лідером стає минулорічний чемпіон – ФК «VIVAD». Романівчани мають провести ще один пропущений матч, аби зрівнятися за кількістю зіграних матчів із іншими учасниками чемпіонату. Однак вже сьогодні усім зрозуміло, що команда із Романова вчергове збирається вигравати чемпіонство і, найімовірніше, включається вже наприкінці серпня у боротьбу серед кращих українських команд-аматорів.

Задля повноти інформації зауважимо, що за другу сходинку турнірної таблиці боротьба набуває драматичних обрисів. Бердичівляни, завдавши поразки команді із Коростеня, мають однакові шанси із коростенською командою за підсумками втрачених очок. У другому колі ФК «Бердичів» гратиме із СК «Коростень/Агро-нива» на полі суперника, а це дуже важливо, бо коростенці вдома орієнтовані лише на перемогу. Але бердичівляни у другому колі грають вдома із іншим фаворитом – командою «VIVAD» – і намагатимуться відібрати у лідера чемпіонату хоча б одне очко. Ще одна деталь восьмого туру, який проходив 5 липня, полягає у тому, що результативність у матчах чемпіонату знову висока. 18 забитих м'ячів (в середньому 4,5 м'яча за гру) – показник не рекордний, однак високий, і це є ще одним спонукальним фактором приходити на стадіони і вболівати за своїми.

Про засмага: як правильно доглядати за шкірою

Засмага – це передусім не про красу, а про зморшки, сухість шкіри, опіки і підвищені ризики раку.

Засмага – це спроба шкіри захиститися від пошкодження ультрафіолетовими променями. Для цього спеціальні клітини – меланоцити, синтезують пігмент меланін, і він поширюється в шкірі. Ультрафіолетові промені викликають мутації і цим збільшують ймовірність раку шкіри. Меланоцити можуть почати активно ділитися і перетворитися на меланому – найагресивнішу пухлину, схильну до метастазів.

Крім цього, ультрафіолет буквально сушить шкіру. Цей процес називається фотостаріння. Ультрафіолет активує ферменти, що руйнують компоненти матриксу шкіри, які забезпечують її пружність: гіалуронову кислоту та колаген. Ось чому так важко зволожити шкіру після пляжу – у ній зруйновані молекули, що утримують вологу і роблять шкіру пружною. Ультрафіолет активує вірус герпесу, що персистує в клітинах епітелію чи лімфоцитах. Саме через активацію сонцем вірусу і одночасним ослабленням імунної системи,

відпустка буває зіпсована «застудою» на губах.

Почервоніння і свербіж після перебування на сонці – це ще одна реакція з боку імунної системи.

Тому користуйтеся сонцезахисним кремом зі ступенем захисту SPF30 та фільтрами променів UVA та UVB. Не варто шукати крем із максимальним захистом: крем із SPF 30 блокує чи відбиває 97% променів, а SPF 50 – 98%.

Останні дослідження показали, що компоненти сонцезахисних кремів упродовж доби проникають в кров. Нині дерма-

тологи і онкологи запевняють, що шкода від ультрафіолету переважає шкоду від компонентів крему, і не треба відмовлятися від захисту.

Перевіряйте термін придатності сонцезахисного крему. Упродовж всього року обирайте крем із захистом від ультрафіолету. Крем слід наносити по чайній ложці на кожну частину тіла. Більшість людей наносять замало засобу, але він потрібен і рукам, і пальцям рук та ніг, і вухам, і литкам. Дві години на пляжі потребують 35 мл крему.

Обирайте засіб, що не містить парабенів, – вони збільшують ймовірність закриття пор на шкірі і утворення комедонів та акне.

Якщо ви весь день на сонці, оновлюйте крем кожні дві години. Але краще не виходьте на вулицю в час з 10 ранку до 4 вечора. Перебування в затінку на 30% зменшує ймовірність множинних опіків.

Не покладайтеся виключно на сонцезахисний крем. Він зменшує частку променів, що потрапляють на шкіру, але не повністю. Що довше ви під сонцем, то сильніша

шкода. Тому носіть закритий одяг, капелюхи і окуляри.

Закритий легкий одяг із натуральної тканини та спеціальний спортивний одяг, що не пропускає УФ, краще врятують вас від опіку і перегрівання, ніж оголена шкіра. Одяг на 27% зменшує ймовірність опіків.

Ми не одразу помічаємо, що згоріли, адже сонячні опіки розвиваються повільно, особливо в похмурий день. Якщо ви згоріли, треба негайно піти в затінок чи приміщення і охолодити опік. Допоможе прохолодний душ чи компрес.

Після опіку слід вживати багато рідини – перегрівання могло викликати зневоднення. А також споживати продукти, багаті на фолієву кислоту і каротиноїди: броколі, шпинат, печінку, моркву, перець, смородину. Саме їхні нутрієнти допоможуть відновитися після опіку.

Пам'ятайте, все повинно бути в міру. Розумна кількість сонячного світла корисна для організму, тому дотримуйтесь простих рекомендацій і будьте здорові!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Хламідіоз: симптоми, ускладнення та профілактика

Хламідіоз – це інфекція, що передається статевим шляхом (ІПСШ) і вражає як чоловіків, так і жінок.

Хламідіоз часто перебігає безсимптомно, але без лікування може спричинити серйозні ускладнення. Якщо ознаки захворювання і з'являються, то зазвичай через кілька тижнів після незахищеного статевого контакту з інфікованим партнером.

У 2024 році в Україні зареєстровано 2857 випадків хламідіозу.

Симптоми хламідіозу

У жінок можливі такі симптоми:

- незвичні виділення з піхви (наприклад піністі або з неприємним запахом);
 - кровотеча між менструаціями;
 - печіння або дискомфорт під час сечовипускання.
- У чоловіків:
- виділення з пеніса;
 - печіння під час сечовипускання;
 - біль і набряк одного чи обох яєчок (рідко).

Ректальна форма хламідіозу може виникнути внаслідок незахищеного анального статевого контакту або перенесення інфекції з іншої ураженої ділянки. Основні симптоми – біль у прямій кишці, незвичні виділення та кровотеча з ануса.

Якщо у вас з'явилися будь-які симптоми хламідіозу – зверніться до свого сімейного лікаря або лікаря-дерматовенеролога. Щоб позбутися інфекції, необхідно пройти повний курс лікування та чітко дотримуватися рекомендацій лікаря. Своєчасне звернення до лікаря допоможе уникнути серйозних ускладнень у майбутньому.

Хламідіоз, який не лікують, призводить до безпліддя

У жінок хламідіоз без належного лікування може призвести до серйозних ускладнень, зокрема до розвитку запальних захворювань органів малого таза. Це підвищує ризик непрохідності маткових труб, позаматкової вагітності, безпліддя та хронічного болю внизу живота або в ділянці таза.

У чоловіків ускладнення виникають рідше, але можливі підвищення температури (лихоманка), біль у ділянці калитки (мошонки), а в окремих випадках – безпліддя.

Як передається хламідіоз

- Хламідіоз передається під час:
- незахищеного сексу;
 - від матері до дитини під час пологів.

Як запобігти інфікуванню хламідіозом

Єдиний ефективний метод профілактики хламідіозу – використання презервативів під час кожного сексуального контакту. А ще варто щонайменше один раз на рік проходити медичні обстеження з вашим партнером/кою та обговорити попередню сексуальну історію: у разі, якщо вони стикалися з основними симптомами ІПСШ – звернутися на консультацію до лікаря.

Крім того, треба обов'язково відвідати лікаря, якщо у вашого партнера або партнерки з'явилися симптоми ІПСШ або їм поставили відповідний діагноз.

Центр громадського здоров'я реалізує Проєкт MISUPH (Модернізація епідеміологічного нагляду в сфері громадського здоров'я України), од-

нією з цілей якого є впровадження компонента посилення епідеміологічного нагляду за інфекціями, що передаються статевим шляхом. У межах проєкту планується активне залучення спеціалістів, які працюють у сфері профілактики, лікування та моніторингу ІПСШ, з метою підвищення рівня діагностики та контролю за поширенням інфекцій.

За фінансової підтримки Європейського Союзу. Висловлені погляди та думки належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Виконавчого агентства з питань охорони здоров'я та цифрових технологій (HaDEA). Європейський Союз та орган, що надає грант, не несуть відповідальності за зміст матеріалу.

Джерело: Центр громадського здоров'я МОЗ України

Гороскоп на тиждень 9 липня - 15 липня

ОВЕН

Цього тижня ви ніби ловите хвилю змін, і дуже вдало. Можливо, вам захочеться змінити звичний стиль мислення або розпочати нову справу.

ТЕЛЕЦЬ

Ви в потоці магії, оновлень і натхнення – зараз чудовий шанс на внутрішнє переродження та якісні зміни. Уран йде з вашого знака.

БЛИЗНЮКИ

Найближчі 4 місяці – період ментальних революцій, ви закладаєте насіння майбутніх успіхів, настав час розпочинати нове життя.

РАК

Ви цього тижня ніби провідник нової енергії. Гарний час для того, щоб заземлити натхнення та намітити шлях до нових вершин.

ЛЕВ

Загальний тон тижня для вас: поєднання глибини та стрибка. Енергії дають глибину та внутрішню силу. Записуйте ідеї, слухайте інтуїцію.

ДІВА

У вас починається період розбудови способу мислення, спілкування, ідей. Тиждень загострює інтуїцію та романтичні тяжіння.

ТЕРЕЗИ

Тиждень активує глибинну чуттєвість, натхнення, особливо у творчості. Уран змінює ваш вектор у кар'єрі – можуть прийти ідеї з майбутнього.

СКОРПІОН

Романтичні передчуття вас не дурять, ви ніби плывете на хвилі містики. Енергії тижня дають шанси на близькість, що трансформує.

СТРІЛЕЦЬ

Цей тиждень може бути осяянням: довгострокові плани, мрії, команди, майбутнє – все це перезапускається. Час змінити режим.

КОЗОРІГ

Змінюються ваші уявлення про успіх, статус і життєву мету. Повня у вашому знаку – це світло прожектора на себе самого.

ВОДОЛІЙ

Ви проходите через внутрішнє перетворення. У стосунках починається період несподіваних союзів чи звільнень.

РИБИ

Тиждень зачіпає найтонші струни душі, але вимагатиме важливих рішень у сфері кохання, будинку, сім'ї та житла.

Джерело: TCH

Смачного!

Намазка для кабачків

Інгредієнти: 2 кабачки, 2 ст. л. олії для смаження, 5 зубчиків часнику, 200 г крем сиру, 1 ч. л. орегано, сіль та перець до смаку, ½ ч. л. коріандру, 3 гілочки петрушки або базиліку, 1-2 ст. л. лимонного соку, хліб для подачі.

• Кабачки помийте, просушіть та наріжте кубиками. Викладіть їх на розігріту пательню з 2 ст. л. олії та обсмажте до рум'яної скоринки 5-7 хв. Наприкінці смаження додайте до кабачків нарізані слайсами 4-5 зубчиків часнику.

• Обсмажені кабачки з часником викладіть в чашу блендера, додайте до них 200 г крем сиру, дрібно нашатковану зелень. Перебийте інгредієнти до однорідності.

• Додайте до намазки 1 ч. л. орегано, ½ ч. л. коріандру, сіль, перець та лимонний сік до смаку. Перемішайте та подавайте.

Лечо з перцем та кетчупом

Інгредієнти: 2 солодких перці (500 г), 2 томати (350 г), 1 ч. л. солі, 2 ч. л. цукру, 1 ст. л. олії, 2 зуб. часнику, 300-320 мл кетчупу «Легідний», 1 ст. л. оцту.

• Помийте та поріжте соломкою 2 середніх солодких перці, це приблизно 500 г овочу.

• Перебийте блендером 2 томати (орієнтовно 350 г), змішайте томатну масу з перцями у каstrулі.

• Додайте до овочів 1 ч. л. солі, 2 ч. л. цукру, 1 ст. л. олії, 2 зуб. часнику, вичавлених через прес, та 300-320 мл кетчупу.

• Проваріть масу протягом 15 хвилин. Далі додайте 1 ст. л. оцту, варіть ще 5 хвилин. Викладіть лечо у стерилізовані банки та закрийте стерилізованими кришками. Нехай смакує!

Джерело: klopotenko.com

9 липня середа	10 липня четвер	11 липня п'ятниця	12 липня субота	13 липня неділя	14 липня понеділок	15 липня вівторок
+ 19° + 26°	+ 17° + 23°	+ 15° + 21°	+ 12° + 25°	+ 15° + 26°	+ 16° + 28°	+ 18° + 27°
733 ТИСК, ММ	734 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	741 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	736 ТИСК, ММ

Куточок ГОРОДНИКА

Як бур'яни допоможуть виростити найсолодший виноград без хімії

Часто здається, що для того, аби отримати солодкий, повноцінний врожай винограду, потрібні спеціальні добрива чи дорогі препарати. Але природа вже подбала про частину цього – достатньо уважніше подивитись під ноги.

Те, що ми називаємо бур'янами, насправді може стати цінною підтримкою для виноградної лози. Один із перевірених способів – це використання зеленого добрива, тобто трав'яного настою, який готують зі звичайних бур'янів, без додавання синтетичних речовин.

ЧОМУ ЦЕ ПРАЦЮЄ І ЩО ТУТ ВАЖЛИВО ЗНАТИ

У процесі бродіння скошені рослини виділяють комплекс речовин, які легко засвоюються ґрунтом і корінням винограду. Особливо цінним є калій – саме він сприяє накопиченню природних цукрів у ягодах, покращує їхнє визрівання і позитивно впливає на смак.

Важливо розуміти, що мова не про повну відмову від усіх допоміжних засобів у догляді за виноградом, якщо вони необхідні, а про заміну частини мінеральних добрив на природну альтернативу, яка підсилює якість плодів без шкоди для екосистеми.

Окрім калію, правильно приготований трав'яний настій містить азот, магній, кальцій, мікроелементи – усе, що підтримує загальне здоров'я лози і стимулює ріст ягід.

ЯК ПРИГОТУВАТИ НАСТІЙ: ПОКРОКОВО

Для початку знадобиться ємність – краще пластикова або дерев'яна. Металеві баки не підходять, оскільки кислоти, що вступають у реакцію з металом і можуть зіпсувати як добриво, так і саму тару.

Бур'яни обирайте молоді, зелені, ще до того, як вони дадуть насіння. Найкраще підходять кропива, мокриця, кульбаба, лобода, а також бобові рослини – вони додатково збагачують настій азотом.

Заповніть ємність подрібненою зеленню приблизно на дві третини, долийте води, залишаючи місце для піноутворення. Додайте трохи деревної золи для додаткового калію і кілька ложок варення або цукру – це

пришвидшить початковий процес бродіння.

Щоб уникнути потрапляння комах, накрийте ємність тканиною чи кришкою з отворами. Перемішуйте вміст кожні 2-3 дні для рівномірного розкладу рослин і насичення настою киснем на першому етапі.

КОЛИ НАСТІЙ ГОТОВИЙ І ЯК ЙОГО ВИКОРИСТОВУВАТИ

При температурі 25-30 градусів настій буде готовий за 7-10 днів, у прохолоднішу погоду – за два тижні. Сигналом готовності є темний колір рідини, осідання трави на дно і специфічний запах, схожий на квасний. Він не має бути різко неприємним. Якщо запах гнилі дуже різкий – ймовірно, процес пішов неправильно через надлишок рослин чи брак кисню, такий настій краще не використовувати для ягідних культур.

Перед поливом настій обов'язково розбавляють водою в пропорції 1:10. Для винограду особливо важливо дотримуватись цього, аби не пошкодити коріння.

Підживлення проводять під корінь, коли ягоди вже досягли розміру горошини і почали розм'якшуватись. Це період активного накопичення цукрів, коли рослина ефективно засвоює калій та мікроелементи.

Достатньо одного, максимум двох підживлень з інтервалом у 10-14 днів.

ЩО ЗМІНІТЬСЯ У ВАШОМУ ВРОЖАІ

Настій з бур'янів не лише покращує смак ягід. Він також підтримує водний баланс рослини, зменшує ризик водянистості плодів навіть за підвищеної вологості, а концентрація природних цукрів стає вищою. Крім того, оптимальне живлення сприяє формуванню здорової лози, що має значення для врожаю наступного сезону.

Варто пам'ятати, що кінцевий результат залежить не лише від підживлень, а й від кількості сонячних днів, сорту винограду та загального стану ґрунту.

Але правильне використання зеленого добрива – це дієвий і екологічний крок для тих, хто хоче вирощувати солодкий, насичений виноград, залишаючись у гармонії з природою.

Джерело: Ukr.Media

06 ЛИПНЯ
СВІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВІДЗНАЧИЛА
ВETERAN ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ЕРЬОМІНА ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА!

ХАЙ БУДЕ ДЕНЬ НАЙКРАЩИМ У ЖИТТІ,
 СКЛАДЕТЬСЯ ВСЕ ЗА ЗОРЯМИ, ЯК ТРЕБА,
 І НА ЖИТТЄВІЙ СТРИНЕТЬСЯ ПУТІ
 ЛИШ СЯЙВО СОНЦЯ Й ГОЛУБОГО НЕБА!

ЩОБ БУЛО СВІТЛА ВДОСТАЛЬ І ТЕПЛА,
 ЩОБ СЕРЦЕ ЗІГРІВАЛОСЯ В НАДІЇ.
 А НА КРИЛІ ВЕСНЯНОГО ВЕСЛА
 ЗБУВАЛИСЯ ВСІ ЗАПОВІТНІ МРІЇ!

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ
 постійно проводить індивідуальне навчання
 та підвищення кваліфікації
ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ НА НАВЧАННЯ.

БУДМАТЕРІАЛИ
 м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРҮС

097 745 54 59
098 410 70 17

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

Відділ реклами:
067 412-89-81

НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН

20.ua

ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА
 ВАШИМИ ВІДГУКАМИ

Цікаві факти про житло

- У Гонконгу існують мікро-квартири площею менш як 10 квадратних метрів. Таке житло часто орендують як тимчасове або для одного мешканця.
- У Монголії традиційним житлом є юрта – кругла конструкція з дерева й повсті, що легко збирається й розбирається. Вона чудово пристосована до кочового способу життя.
- У Венеції багато будинків зведено на дерев'яних палях, які занурені в мул і воду. Ці палі не гниють через відсутність кисню й стоять століттями.
- У Нідерландах популярні плавучі будинки на каналах. Це не просто човни, а повноцінні домівки з кухнями, ванними й спальнями.
- У Японії через брак землі з'явилися капсульні готелі, а згодом – компактні будинки шириною менш як 2 метри. Таке житло може містити все необхідне в одному вертикальному просторі.
- В Ефіопії збереглися кам'яні житла, вирізані в скелях Лалібелі. Вони служили не лише оселями, а й храмами.
- У Тунісі досі використовуються печерні будинки, видовбані в глині. Їхня товста земляна оболонка захищає від спеки влітку й холоду взимку.
- У ПАР існують так звані тауншип-и – щільно забудовані райони з невеликими будинками, часто побудованими з підручних матеріалів. Вони є символом боротьби з соціальною нерівністю.
- У Фінляндії житло традиційно будується з дерева, яке добре утримує тепло. Сучасні фінські будинки поєднують природні матеріали з енергоефективними технологіями.

- У Бразилії з'явилися вертикальні фавели – багатоповерхові будинки, збудовані без жодного плану, де кожен мешканець прибудовує новий поверх самостійно.
- В Антарктиді постійного житла немає, але наукові станції обладнані модулями, що витримують наднизькі температури та вітри. Вони часто пересувні або мають форму капсул.
- У Непалі та Тибеті будинки часто зводяться з каменю й глини з плоскими дахами, на яких сушать їжу або зберігають дрова. Така форма ідеально пристосована до гірського клімату.
- У США в останні роки поширюється рух «tiny house» – будинків площею 10–30 кв.м. Люди обирають їх для спрощення життя та зменшення витрат.
- У Австралії популярні будинки на колесах, які дають змогу змінювати місце проживання без втрати комфорту. Їх використовують як туристи, так і постійні жителі.

- У Марокко традиційні ріади мають внутрішні дворики з фонтанами, куди не проникає спека. Їхня архітектура сприяє приватності й природному охолодженню.
- У Саудівській Аравії житло раніше будувалося з глини і коралів, а зараз – з бетону й скла, проте старі райони, як Джидда, зберегли традиційні фасади з дерев'яними решітками.
- В Індії житло залежить від каст, регіону й доходу – від хиж із глини до багатоповерхівок у мегаполісах. Багато будинків прикрашають яскравими малюнками.
- У Канаді будують «пасивні будинки», які споживають мінімум енергії завдяки теплоізоляції та сонячному опаленню. Це популярна тенденція в умовах холодного клімату.
- У Туреччині в регіоні Каппадокія є печерні готелі, створені в туфових скелях. Люди мешкали в цих печерах ще в античні часи.

- У Північній Кореї тип житла визначається соціальним статусом – у містах багато однакових сірих будинків із мінімальними зручностями. Вибір житла здійснюється за вказівкою держави.
- У Грузії в горах будують башти з каменю, які служать як оборонні споруди, так і житлові будинки. Вони є унікальною формою гірської архітектури.
- У Єгипті часто використовують дах як додатковий простір – для сушіння білизни, відпочинку або навіть тримання худоби. Це пов'язано з сухим кліматом.
- У Швеції державна політика підтримує доступне житло, тому квартири мають однакові базові стандарти. Пріоритет надається функціональності та екологічності.
- У Болівії будинки в містах часто мають недобудовані верхні поверхи. Це дозволяє власникам уникнути додаткових податків, які нараховуються за завершену будівлю.

- У Норвегії традиційні будинки зі скатними дахами іноді вкривають дерном. Це зберігає тепло взимку й охолоджує влітку.
- У В'єтнамі поширені вузькі, але високі будинки, що виростають на вузьких ділянках землі. Їхня конструкція адаптована до щільної забудови та вологого клімату.
- У Кенії в сільській місцевості будинки зводять із гілок, глини й коров'ячого гною. Вони добре тримають прохолоду навіть у спекотну погоду.
- У Португалії старовинні будинки часто облицьовують кахлями – азулежу. Це не лише декоративно, а й практично – плитка захищає стіни від вологи.
- У Швейцарії альпійські шале створені для витримки снігових навантажень і збереження тепла. Їхні широкі дахи запобігають обваленню снігу на подвір'я.
- У Аргентині поширені будинки з відкритими дворами, де обов'язково є гриль – «парілья». Це відображає традицію сімейних зустрічей на свіжому повітрі.
- У Ісландії деякі будинки будуються з використанням геотермального обігріву. Це дозволяє економити ресурси й підтримувати стабільну температуру в холодну пору року.
- У Індонезії існують традиційні будинки «рума гаданг» з дахами у формі рогів буйвола. Вони мають складну символіку й багато рівнів усередині.
- У Мексиці яскраві кольори будинків відіграють не лише естетичну роль, а й допомагають орієнтуватися в місті без адресних табличок. Кожна вулиця має власну палітру.

Джерело: millionfacts.com.ua

9 липня 2025 р.
 № 20 (301)

Газета є членом
 Всесвітньої газетної
 Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
 адреса: 10014, м. Житомир,
 вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
 вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
 Олександр Васильковський,
 тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
 Ольга Сидельська,
 тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
 Людмила Павлюк
 тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
 відповідальності за зміст
 рекламних матеріалів.
 Редакція може не
 поділяти думку авторів
 матеріалів. Передрук
 матеріалів видання
 повинен бути узгодже-
 ний з редакцією.

Віддруковано
 в друкарні «ВІД і ДО»,
 м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
 Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.
 Замовлення №
 Частина тиражу
 розповсюджується
 безкоштовно.

9 786177 234110